

Bonaj Góh!

Cíklo 48.
29. nov.

Lětník 6.
1896.

Szerebske njedželske Kopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicízhezérem w Budyschinje a šu tam dostacž sa schtvrtslennu pschedplatu 40 np.

1. njedžela adventa.

Math. 21, 1—9.

Hlaj, twój kral pschiindže ſ tebi!

Hlaj, twój kral pschiindže ſ tebi — tak ſaſo adventske predowanja ſaklineža a wožadu ſolovoſkoło w kraju dyrbja wotmolwicz: „Ahwaleny budž, fiž pschiindže w mjenje teho Knjesa. Hosiana we wyžokosczi. Ahwaleny budž Jeſuš Chrystus, wcžera a dženža a tón ſamý, fiž wón je, budže tež do wěcznosćze. A czechho dla wón pschiindže? czechho dla dyrbimy džowzhy Zionskej prajicž, ſo wón pschiindže? My wotmolchimy: dokelž my jeho trjebamy a wón naſ.

1. My trjebamy tehole krala. Pschetož my kſcheszijenjo ſmý wulki lud a kraleſtwo hromadže wučinimy, kotrež psches zylý ſwét dže. Schto by to do luda a kraleſtwo bylo bjes krala a knježerja! Hdž mamý ſa naſche ſentiske žiwjenje a mózny kraj knježerja, dyrbimy tež ſa naſche duchowne žiwjenje a kraleſtwo krala měcz, kotrež ſwój lud ſakituje pschecživo duchownym nje-pschecžlam a naſ wobarmuje w bědzenju pschecživo hréčej, ſmjerczi a čertej. Pschecživo temu nam kralojo na ſemi pomhacž njemóža a móz naſcha dobýcž njemóže. Schto pomhaja mječe a hlebije, wóſka a kanony naſchim dusham! Hdž je tón mózny na ſemi, fiž móže naſ wot ſmjercze wumóz a nam wěczne žiwjenje dacž! Pschi tym mamý wſchitkých ſwětnych kralow w čeſczi, ale my dyrbimy hiſhce druhého krala měcz; žaneho férſchtu we wójnje, ale férſchtu měra; žaneho ſlabeho člowjeka, fiž

dyrbi wumrjecž, ale wſchehomózneho wěczneho Knjesa; žaneho krala, fiž po ſamym prawje a ſakonju ſ nami čini, ale krala hnady. A tutón wěczny, wſchehomózny kral, tón kral teje hnady a měra je tón, kotrehož nam adventski čaſh preduje: „Prajcze džowzhy Zionskej; hlaj twój kral pschiindže ſ tebi cžicheje myſle.“ Něvěrno, to je cžiſče druhí kral, hacž cži ſu, kotrechž hewaſ wohladamy? Niz na wyžokim konju, ale na hubjenej wóſlizy, niz ſ móznymi a ſnejzimi, ale pschewodžany wot niſkeho luda, a ſam khudy, niſki a ſazpjeny. A tola wón wjazy ſamóže hacž wſchitzu drusy — tón khudy kral a tola tón najbohatschi, tón niſki kral a tola tón najkraſniſchi; pschetož to ſtej jeho mjeni, prawy a pomožník abo ſbóžník, to je kral, fiž dyrbi prawdoſez a ſbóžnosć ſobu pschinjescz, wón, fiž wot hréčow wucžiſežuje a ſmjercz pschewinje. K temu je wón pschischoł, ſo by wón wſchitkim tym wot hréčha a ſmjercze pomhal, fiž do njeho wěrja a jeho ſa ſwojeho krala pschivoſmu a ſo na jeho wotročkowſkim ſtaſeže njepohórſchuja. Kotſiž jeho we wěrje pschivoſmu a jeho ſo troſchtuja, tym je hréč wodath a ſmjercz njeſchłodži, ale woni budža ſe ſwojim kralom žiwi a knježicž wěczne. — Tónle naſch luby kral Jeſuš je, wo kotrejž ma ſo ſaſo w nowym zyřtwinym ſeče predovalacž, ſo jeho wſchitzu potrjebam, nuſniſcho, hacž wſchědneho khleba, nuſniſcho hacž powětra a ſwětla. A wožebje w naſchim čaſzu nusa zygleho kſheszijanského luda po nim woła, ſo by nam pomhacž chzyl a naſ wumóz ſ tých ſlych čaſow, ſo by ſlaženie wotwobročil, kotremuž ludžo

bjes njeho napschecziwo dzeja. Pschetoż schtó by nje-widział, kaf je hręch ludzi skażenje, kaf podobna džiwemu konjej, ktryż bjes jesdneho a woteżkom nimo leczi, wulka hromada luda dale leczi, ślepa, džiwja a bjesbózna a njeje wjazy żaneje bohabojaśnosćze, żaneje śwérnosćze ani wéry. Sawérnię, to je jenieczka pomoż, so woni sażo pschiwośmu evangeliom wo Chrystuszu, naschim królu a kniesu. Tón dyrbis sażo mischtr bycz, so býchu ludzo pōsnali, so śu człowjekojo, so býchu sażo k rosumej pschischli; won dyrbis bycz król tych bohatych a khudych, so býchu tamni wostajili śwoju nahrabnosć a tuczi śwoju sawisć. Wotroczy a knieża, niszny a wożebni, lud a wyschnosć dyrbja jemu sażo czech dawacż, so je won tón Knies; s jenym słowom: won dyrbis nam a naschemu ludej wot hręcha pomhacż, k czomuż je pschischlo — potom je nam pomhane. My trjebamy teho krala Chrystusza, ale

2. Won trjeba też naš, kaf něhdyn klužby tych wuczobnikow a teje wózly potrjebasche, so by nits czahnył. Tón hnadny a śmilny Knies! po śwojej miłosći a hnadze chze wona naschu klužbu trjebacż, chze wona nasche klabie mozy wuzicż, so by jeho kralestwo pschischlo a my dzela měli jeho kralowskeje kražnosćze. Dokelż je won nam wrota njebeskeho Ziona wotewrili, dyrbimy my jemu wrota śeniskeho Ziona wożinicż. Won je nam do nje-bieskeho kralestwa pomhal, duż dyrbimy my jemu pomhacż semju wobżynucż, haj pucż dyrbimy jemu pschihotowacż do wutrobów, do wožadow, do luda, do zyłego śweta. Czincze wrota scheroča a durje w śwécze wýżoko, so by tón kral teje czechce nits czahnył! Tak je to myßlene: Tón Knies naš trjeba. Won trjeba we wožadze przedarjom, kotsiz jako jeho pofli mér pschipowiedaja a kózdeho psche-proschuja: Pójce, pschetoż wschitko je hotowe! Won trjeba wuczerjow a starskich, so býchu tych małych k njemu domyedli a narod wotrostł, ktryż teho Kniesa snaje. Koho pak won njetrjeba? Žadyn mały njeje pschemak, pscheſlaby a nisski sa jeho klužbu. Kral wjele ludzi trjeba a na kralowskim dworje je wjele saſtojnſtwow. Duż hnydom na advencje dwórske saſtojnſtwia naschego krala zebi roszdżelny. Wy dżeczi spewacze temu Kniesej s wulkim hložom „Hosianna temu śynej Davitowemu”, niz jenoż njedżelu w zyrtwi, ale też domach jemu duchowue khierluscze spewajo. Wy młodzenzy a młode holzy, wy seże kralowe młode mužstwo; budżęe śylni w tym Kniesu, pschewinicy lósczy młodoſcze a ślemu napschecziwo stacż! Kscheſcijanszy mužojo a żony, wy seże jadro teho wójska, dżerzce jeho khorhoj wýżoko a pōsnawacze: Ja pak a mój dom chzemy temu Kniesej. klužicż! A potom wy starci a klabi, wy khori, fiz zebi husto myžlicze, so na śwécze nieżo wjazy wuzitni njeſce, tón Knies trjeba was, wasche modlitwy, waschu sežepliwoſcż a nashonjenje, so býchu wasche dla żohnowane byłe dżeczi a dżeczi dżeczi! Haj, tón Knies naš trjeba a niz jenoż nasche wožoby, ale też nasche kubla. Wone śu wschelake durje, kotreż so jenoż psches luboſcż a śmilnosć wotewrja. Hdyż śu bliſko, tón świdżenj teje luboſcze. Tón Knies ma jich wjele, ktrychż chze naſyčicż, won ma wjele wustawow a skutkow śmilnosćze, kotreż chze psches lud dżerzecż, haj jeho kralestwo dyrbis zył kswet wobknježicż a my dyrbimy śobu pomhacż, so by jeho kraleſtwo wulke było ua wschitkich mestach, so by jeho mieno pschekražnijene było we wschitkich krajach a też pohanjo w jeho śwetle khodzili a s nami wýskali;

„Hosianna temu śynej Davitowemu! Khwalenj budż, fiz pschińdże w mjenje teho Kniesa! Hosianna we wýżkoſczi!”
Hamjeń!

Wojerſki czekanz.

Khěžkar Bohumil Hanczo stejescze psched durjemi śwojego s nowa wobarbjeneho domiskeho a hladasche po wjy dele a wot tam dale po droży, kotaż wot jeho domjazeje wjy do Morawskiego hlownego mesta Brna wjedżesche. Běsche khłodny nashmiski wjeczor. Bohumil běsche zebi teho dla swęczate, kulojte možasne klesle śwojego módreho kožucha hacż do schije ſepinal a rybowaſche zebi často ruzy, dokelż běsche jemu syma. Běsche zebi też k wjeczerni śwoju krotku hlinianu trubku sažehlił, so možl zebi s dobrękh wilu stadla wobhladacż, kotreż so s klinkotom do czoplych hródżow wrózachu.

Bohumil běsche śrěmjeje poſtarwy, ale s dobrymi koſczemi. S jeho mjeswoča śwēczeſche so mér, ktryż njeby nichto kaſhez možl, a runje tajfa wjekelosć. Też widžesche jemu s wocżow, so je won strony hacż do poſlednjego ſtarečka maluſhka. Też běsche s jeho běleju wocżow widżecż, so Bohumil rosumi, so žamón wo něčim roshudźicż, so je won energiski człowjet, a s zyłego jeho waſchnja běsche pōsnacż, so je zebi se śwojej možu to dobyl, schtoż je hacż dotal jeho.

Na dobo poſběhnj so śylny wěſik. Tón wějesche jemu proch s dróhi a kur śwojeje trubki do wocżow. Teho dla so wobroczi a chzysche so do khěžnych durjow ſtupicż. Pschi tym pak wuhlada liſthnoscherja na droży s Brna.

Hijo s naſdala poſtrowi tón naſchego Bohumila a kwaſche jemu s listom. Hdyż Bohumil ſliſt wuhlada, roſjaſni so jeho mjeswočo. Khětſje džesche temu, ktryż jemu listne nowinki pschi-njeſe, napschecziwo.

S hlownego mesta, wot „kniesa śyna”, wołaſche jemu liſthnoscher napschecziwo, a połoži ſliſt do nanoweje ruki. Bohumil da liſthnoscherzej pjenjes do ruki a khwataſche potom do śwojej po burſku ſhotowanej jſtwy.

Starscha žonska, jeho mandželska, zedžesche tu pschi woknje, so by zebi něchtio ſaplatala. Hdyż pak śwojego mandželskeho wuhlada, stanu khětſje.

„Handrij je nam pižal!” ſarečja Bohumil k śwojej Hanži a wotewri wobhladniwje, tola s wěſtym khwatkom ſliſt. „Budż tak dobra, a daj mi tola ras moje bryle. Hdyż by tola tež něchtio ſwjeſzelaze było, schtož namaj naſch hólz piža.

Bryle tu hijo běchu. Trochu tschepotajo ſtaji je zebi Bohumil na nōž a pschehlada potom khětſje prěnje rynečki.

„Na, wſchako so jemu derje wjedże, Hanža!” prajesche potom. „Handrij je strony a prěnje roswucžowanje je hijo pschětrał. Pschichodnie dha so wužwobodźicż a pschińdże dom na wopnyt.

„Bohu budż džak!” ſychny Hanžez macż. „Bych jeho imjercz radu ſažo wohladała. Tak dolho je hijo prjecžku!”

„No, to runje njemohł rjez!” ſabréča nan, toſtu mróczel dyma do jſtwy pachajo. „Poł lěta! Oleje drje hiſčeze nje-budże!”

S tymi słowami poda macžeri wotewrjeny ſliſt. Macż chzysche so runje do czitanja podacż, hdyż so durje s czicha wotewrichu, a holežaza hlowečka s kudžerjawymi wložami do jſtwy pohlada.

„Myžlach zebi tola!” ſawola Bohumil roswježeleny, „ſedma je wohladała, so je liſthnoscher wot naš woteschol, dha tu tež hijo je, so by ſhonila, ſehto je nam do nowinkow pschinježl. Na, dha poj jenož do jſtwy, Hanža! Handrij je strony a pschińdże bórhy k nam na wopnyt.

„A tak, won naš wopnyt?” wježeleſche so holečka a jeje mjeswočo so ſacžerwjeni.

„Haj, won pschińdże, Hanža, na to so móžesč ſpuschecž!” powjedasche starci dale. A ſe ſłowami: „Dowol tola ras, macž!” wsa Hanžez macžeri ſliſt s ruki a da jón Hanžy. „Tule móžesč so žama pschewidžicż.

Hanka pschecžita khětſje Handrijowý ſliſt a da jón potom ſažo Hanžez macžeri. „Mějże džak!” prajesche k njej . . . .

„Pschińdu ſažo, hdyż tu Handrij budže. Sa thđenj, niz wěrno?” Hanžowa pokinuſh s hlowu. „Wěſch, Hanža, so śu nam kóždy čzaſh witana, tež tehdom, hdyż naſch Handrij doma njeje.”

Hanka prajesche wobemaj „božemje“ a wotendže. Hanczez macz počza dale płatacž a Hanczez nan nathyka ſebi nowu trubku.

„Wekna holčka, tale Hank! Hanczez može ſo wježelicž, ſo ma tajkule njewjeſtu!“ prajesche pſchi tym.

„Woprawdże njebych wjedžala, ſo moħla ſebi lěpschu pſchi-chodnu džowku pſchecž“, měnjeſche Hanczowa.

Bohumil ſažehli ſebi ſwoju trubku ſi ſidibuſhom a ſyže ſo na lawku pſchi wočne, na dróhu won hladajo, hdžez wjeczorne ſmérki padachu. Poł hodžinu dolho drje tu Hanczez nan a macz ſedžeschtaj, ani ſlowečka njerěčo. Sdache ſo, ſo jima něſhto wutrobu jimaſche, czechu ſo wostajicž njemóžeschtaj. Dokelž běſche mjes tym docžmiežkało, stanu macz a ſažwěči ſwětlu zynowu lampku a potom ſhnyſchtaj ſo ſi wjeczeri. Wjeczerjeschtaj běrm ſi lanym woliom.

„Nó, nano, njecha dha ſo tebi wjeczerjecž?“ woprascha macz, ſo dohladawſhi, ſo nan pomaku stanu a do khamora doindže. Tam pſcheryjesche won wſchelake liſty a wuczeze ſkónczne trochu wožoltnjenu papjeru, fotruž roſwali a fedžblivje pſchecžita.

„Schto dha budžesč ſebi tež to w tejle starej papjerje wučitač?“ woprascha ſo Hanczez macz trošku hněwna. „Ssyn ſo jenož ſa blido a powjeczerzej!“

„Haj, wſchaf haj, Hanža!“ wotmolwi Hanczez nan, czechy ſdychujo, „myžlu ſebi rad na předawſche čaſhy, hdžez běchmoj hiſcheze ſbožowniſcho živi. A hdžez na tele stare pižma pohladam, dopominiu ſo ſtojuje na čaſhy naju mlodeho mandželſta, hdžez běchmoj hiſcheze na Skalczanskim mlynje. Kaf rjane mějachmoj tam ūki a pola a kaf rjane kerki, a hdžez běſche njedželu popołdnju, dha ſebi hromadze wſcho wobhladachmoj. A kaf rjany běſche naſch hat! Dopominaſch ſo hiſcheze na wſcho to? A czołm tam tež mějachmoj. Kaf husto ſzym tebje njedželu popołdnju, hdžez běſche czechue wjedro, na wodze woſyl. Ma starym mlynje ſym ſebi rjane pjenjeſ ſejniſ a dajn, fotruž mějachmoj dawacž, njebeſche pſche wýſoka. Tehdom ſym ſebi husto něſhto na ſklaſki donjeſloj. Ach, lubſcha Hanža, běchmoj tola na starym Skalczanskim mlynje wostaſloj!“

„Haj, to ſu dopomineſki, Bohumilo!“ ſdychna Hanža; „ale njechaſch dha powjeczerjecž?“

„Hlej tola!“ ſarečza won, ſebi ſi rukawom wocži wutrewiſhi, „běchmoj tam tola radscho wostacž moħloj. Dha by dženža lěpje ſi namaj ſtało!“

„Haj, luby nano, ale starý mlyn dyrbjeſche ſo pſchetwaricž a knježk by naj ſi danju powyschil. Moj pak nočzychmoj wjetſchu dań dawacž. Ty běſche tehdž jara ſwojeje hlowy, Bohumilo!“

„Ty wſchaf tež, Hanža! Ty ſtajnje wo tym rečesche, ſo moħloj ſebi ſamaj něſhto ſupicž. S 200 tolerjemi, fotrež běchmoj ſebi nahromadžiloj, moħloj wjelle ſapocžecž!“

„Haj, luby Bohumilo. dyrbjachmoj ſo tola prázowacž, ſo běchmoj ſo polepſchiloj. Džecži nam pſchinjeſechu a dženž a wjazy chyzsche bycz.“

„A moj wěrachmoj, ſo ſo polepſchimoj, jako tu w ſholeſho-wizach tule thěžu ſe ſahrodu ſupichmoj.“

„Alle jenož 200 toler ſmoj na nju ſaplačžiloj; a ſa naj wulk dolh ſmoj dyrbjaloj wulku dań placžicž.“

„A tola ſmoj kózde lěto něſhto wotplačžiloj, ſo mamoj nětko jenož hiſcheze hypotheku na 300 toler.“

„300 toler! To je malicžkoje, hdžez ſy tak bohaty jako hrabja Kerczik w Borowskim hrodže, a tola je to žałosnje wjelle, hdžez ani frejzať twój njeje!“

„Haj, ale ſchtož je najhórie: tele 300 toler ſu ſo namaj wupowjedžile, a jeli je ſa dwě njedželi njewuplačžimoj, dha pſchinđe naſcha thěža na ſubhaſtaſiju a moj poñdžemoj ſi proſcherſkim ſijom dale.“

„Ach, luby Bohumilo, to naſz njemóže a njeſmje potrjechicž, džesche Hanža ſi plaežiwyh hložom. „Wěſeze nađenđemoj nětku ſmilnu duſchu, fotraž nam tónle pjenjeſ požecž.“

(Poſkracžowanje.)

Wſchelake ſi bliſka a ſi daloka.

Budeſčanska wožada je w poměrje pſchecž tak pſchibjerała, ſo zyrkiwiſka wyschnoſež hižo w lécze 1889 ſa niſne pōſna, ſo dyrbji ſo duchownemu jaſtaranju knjeſej fararjej pomožnym duchownym pſchidacž. Kaj dolho ſo hodžesche, je ſo tež na tule potrjebnoſež džiwało. Alle hdžez běſchtaj dwaj pomožnaj duchownaj tam po-

byloj. Bohu žel na ſherbſtich kandidatach pobrachowaſche, kotřiž bych u do teho jaſtojnſtwa ſtupicž móhli. Duž je woprawdże Budeſčanskemu knjeſej fararjej ſi ſyłej wutrobu pſchecž, hdžez je dolhe lěta tole czechke jaſtojnſtvo ſam jaſtawał, ſo nětko jaſo noweho pomožnika doſtanje. Knjeſ kandidat Rychtař ſi Krjebje ſo 3. adventa jako pomožny duchowny w Budeſtezach ſapokaže. Bóh tón Knjeſ ſpožecž nowemu dželacžerjej w ſwojej winizy ſwoje bohate žohnowanje!

Naschi Sſerbja, hdžez ſo wo Macziežnym domje rěči, praja: „Haj! my wſchaf ſym hižo dawali — ale ſchto nam to poniha? Dawania njeje kónz — a tvaricž ſo tola njeſapocžne.“ My přeč ujemóžem, ſo wěſta wěrnoſež w tym leži, dokelž wſchaf je ſo naſche tvarjenje pſchecž ſa bliſti pſchichod lubjene pſchecž ſažo dlejilo. Ale naſchi lubi Sſerbja tola ſabjež nježmědža, ſo tajka tvarba wulke pſchihoth trieba, předy hacž móže ſo do ſkutka ſtajicž a ſo chzem ſy Sſerbja, hdžez ſebi ſwój dom natwarimy, potom tež něſhto hódne měč. Wſchědne tvarjenje wſchaf ſo bóry ſatvari — ale narodny dom ſa naſch luby ſerbſki lud, koryž dyrbji naſz wſchitſich ſpokojicž a ſwježelicž, tak lóhko ſhotowaný njeje. Tov rěka, wſcho derje wopomnicž ſi ſbožu a na pſchichod naſchcho luda! A předy hacž je wo wſchelakich naħladač pſchesjenioſež dozpita, wſchaf ſo tež ſhwila minje. Hdžez pak ſu tež naſchi lubi Sſerbja čaſakacž dyrbjeli, móžem ſi jím nětko ſi ſmerowanju praſiež, ſo ſo jow to pſchihlowo dopjelni: ſchtož dolho traje, ſo derje radzi — a ſo je nětko naſcha wěž dowu- radžena a ſo budža w nalečzu pſchichodneho lěta ſe ſymjenja ſwojich darow rjane naletne ſožicž ſaſežecž widžecž; pſchetož to je nětko wěſte, ſo ſo jutry pſchichodneho lěta ſaſladny ſamjen ſa naſch luby Macziežny dom poſloži. Ale ſi naletnemu ſtutkej ſkliſcha tež naletna wutroba! Kaj ſkliňežko wot horſach w nalečzu nam naſchu kraju hrěva, ſo ſo ūki ſaſelenja a ſožicž ſaſežewaja, tak ſo tež wěſeze luboſež naſchich luby ſerbów ſi naſhemu naletnemu ſtutkej ſahori, ſo ſi czoplej wutrobu pomhaja — naſchu ſerbſki róžu, wo fotrejž je ſo hižo naſchim Wótzam džalo, — naſch luby Macziežny dom w nowym naleče do naſcheje ſherbſkeje ſenje ſadžicž. A hdžez ſu naſchi lubi Sſerbja dotal tak ſwólnirje woprowali, hdžez hiſcheze to naletzo tak bliſko njebeſche, hdžez běch u dojelnjenja ſwojeje nadžije wěſci, — nětkole hiſcheze cžim radscho a ſwólniwiſho ſwoju ſcherpatku — wulku abo malu wopruja jako dar na ſaſladny ſamjen ſa naſch Macziežny dom, koryž budžemy jutry hromadze w Budyschinje poſožicž. Dary ſa naſch Macziežny dom kaž hacž dotal knjeſ pſchekupz Mjeřiva pſchi Pětrowskej zyrkiwi a knjeſ kantor em. Bartko pſchijimataj.

Khezorſtvořiſtvoři ſejni je wot 10. t. m. ſažo w Barlinje ſhromadženy. Wažne wěžy won hacž dotal wutradžoval njeje. W ſańdženym thđenju ſo wo tym rečesche, ſo maja ſo duellej wožebje we wojeſtviſe mjeſy ſtajicž. A ſo přeč njeħodži, ſo je to pſchecžiwo kſchecžijskemu ſmyžlenju, hdžez ſebi dwaj kſchecžijskanaj ſi brónjemi napſhacž ſo ſtupitaj, ſo wſchtaſ ſwoju cžecž ſi tmy ſaſitaloj. Hdžez je woprawdże cžecž ſranjenia, wona tola pſches to wěſeze na cžiſte njeſpchiňde, hdžez w cžecž ſranjeny ſwojeho pſchecžiwnika mori a cžlowiſke ſi wot Boha wotměrjene pſchikrotſi. A hdžez nětko tón ſwoje ſi wotměrjene wostají, koryž je wot druheho w cžecž ſranjeny był? Kaf móže tajke wopacžne ſmyžlenje cžlowiſeka do bludow njeje, jaſnije dopočaſuje ſrudny podawk jeneho wýſhka, koryž je jeneho druheho, dokelž ſo wot njeho w kózde ſranjeny cžuijeſche a dokelž tón jemu wot njeho wumyžlene ſranjenje hnydom njewotproſchesche, na njeho ūkawſki ſe ſwojim teſakom moril. So ſo ſa tajke bjeſbóžne ſadžerženje žaneho ſamolwjenja njenamaka, je tež ſejm raſnje wuprajil. Bohu žel pak je to ſažo dobre ſymjo na polo ſozialdemokratow!

Wjecžor.

Nětk ſmětloſež dnja ſo ſhubi nam,
Bjes tebje, Jeſu, ſym ja ſam
We cžmowym dole ſemje;
Pſches dželo woſlabny mi móž,
Ach knjeze ſejiń, ſo twoja móž
Mi byla woſchewjenje.

Tu dženža ſtejach pſchi dželi
We twojej hnadle, dobrocži,
Hacž runje cžinjach ſle ja:

Ta proshu, ty chzyl w milosce
Wsché moje chrechi wodacé mi,
Kiz nacéiniu bým ſei ja.

Daj mojim lubym a tež mi
We twojim mjenje wumrjeez ezi,
So wotpoczyli w mérzu:
Schtož jutsje myzli, zapocznu,
Njech twoje hamjeń pchistaju,
Njech mje twój duch ſam czeri!

Wschéch spróznych f wotpoczynej staj,
Wschém khorym požlynenje daj,
So czerpjenja ſniescz móhli!
A schtož ſe ſmijertnoh' czela tam
Szej žada, pchi tym woſtaní ſam,
So f njebju puež njesnyli!

Nětk czelo f duſchu porucę
Czi f twojom' wobarnowanju
Na twoju wózmu ſwérzu.
Njedrybjal-li wiaz wotuezicž,
Chzyl f hnadu fe mni pchistupicž,
Mje dowjescz f wéznom' mérzu!

Ernst Helaß.

Jesuſ ſam pomha.

Jedyn woſebny knjes junkróz po dwórkého prédarja pohla a wón jemu roſtaj, ſo je khory a ſo dyrbi ſnanu bórzy wumrjeez, ſo chzyl jemu prédar něcht f troſtej prajicž, ale ſo podla na Jeſuſa Khryſtuſa ſpomicz njezmé, dokelž wón wot njeho niežo wjedzecž njechaſche. Prédar jemu wotmolwi: „To je dobre, ſo mi wy to do prédka prajicž, pchetož ſ nim bych ja hewaſ ſapoczał.“ Wón nětko pchi tuthym wopyče wo ſubozie Božej ręczesche. To běſche khoremu kaž ſlódkti ſiwjeſki powetr. Jemu běſche pchi tym derje a wón teho prédarja proſhesche, ſo by bórzy ſaſo pchichol. Wón pchiniúze a druhi króz wo wſchehomozy, wſchehowſchudzomnoſezi a wſchehowdomoſezi Božej powjedaſche. W tym bě hido něcht ezerinjow ſa teho khoreho. To je hórk, ſo je Bóh wſchitke naſche hréchi widzał a do ſwojich knihow ſapizał. Tola to hiſheze džesche. Prédar woteñdze a khory ſ nowa proſhesche, ſo by bórzy ſaſo pchichol. Wón pchiniúze a tón króz wo Božej ſwiatosczi a pchichodny króz wo Božej prawdoſci ręczesche. To wſchak wiazny njebeſche kaž naletny wěſtik. Pchetož hdyž rěka: „Bóh njeje jedyn Bóh, kotreñ ſo bjesbózne waſchnje ſpodoba, ſchtož je ſly, pchad nim njeſtanje“, potom ſyma pobehuje. A hdyž rěka: „Bóh budže kózdemu dacž po jeho ſkutkach“ a „czi bjesbózni poñdu do wézneje czwile“, potom je hacž na wutrobu ſyma. Se ſwojim roſrečzowanju wo prawym Božym tón króz duſchowpaſth ſkóneži. Wón ſtejſche na kóznu ſakonja. Wiazny dnjow wón ſ khoremu njeſchiúdze. Wón džé njeſeſche temu khoremu, kotreñ wo Khryſtuſu niežo ſlyſhcz njechaſche, po prawom niežo wiazny prajicž. Skónežne tón khory po njeho pohla a jemu ſkoržesche: „Ja nje-wém, ſchto dyrbiu ſe ſtyſkuſežu ſapoczeč, mi je, kaž bych w heli byl abo hela we mni byla. Njeveſče dha wy niežo, ſ czim byſhcz eſe mie troſhtowazh mohl?“ Prédar wotmolwi: „Ja wam dale niežo prajicž njeſožu, hacž ſo wſchak je Bóh hnadny, ale tež mudry, ſwiaty a prawy a po ſwojej prawdoſci hinač njeſožu, hacž ſo wón to ſle koſta. Ja drje bych wam mohl wjele rjaneho a troſhtowazh wupowjedač, ale wo tym wy niežo ſlyſhcz nje-chaze. Duž dyrbicze w ſwojich hréchach wumrjeez a ja waz ſ zylej wutrobu wobzaruju.“ — „No, ſchto dha wy troſhtneho a dobreho wěſeze; prajeze mi tola, móžu ja hiſheze wumrozeny bycž?“ ſo khory w ſtyſkuſeži ſwojeje wutroby prahesche. „U haj, ſ jenym wumrozeniom, hdyž ſmém wam wo Jeſuſu powjedač.“ — „Powjedaſče jenož, ſchtož chzeče, jeno ſo bych ja wumrozeny byl!“

Nětko tón prédar wot Sinai do Bethlehema a na Golgatha džesche a temu bohatemu mužej wo hnadnej radze Božej, wo wumrozenju, wo wodacžu hréchow a prawdoſci, w Jeſuſu Khryſtuſu prédowasche. A dokelž wón w ſwojej ſtyſkuſeži ſwérzu na ſlowo

fedžbowasche, wón bórzy ſ wérje dońdze a wéra jemu troſht pchinenjeſe.

Smy my pak džecži, dha ſmy tež herbojo a to herbojo Boži a ſobu herbojo Khryſtuſowi.

Rom. 8, 17.

Halleluja! my ſmy džecži
Zenoh' Wózna na njebju;
Schtož chze nam tu ſchložicž w ſwéczi?
Schtož chze hroſhcz ſ njeweru?
Pchetož my ſmy pſches wérzu
Bože džecži w Khryſtuſu.

Ležecž dyrbi na wutrobi
Wſchitkim wérnym kſcheszjanam,
Na to wericž, ſchtož Bóh ſlubi,
Kaž je wéril Habrahama;
Schtož tu we wérje wostanje,
Zum ſbóžnoſež doſtanje.

Uboſez Wózna wulka běſche
Pchecžiwo nam hréſhnikam,
Swoj ſlub ſ nami džeržecž chzysche,
Swojoh' ſyna pohla nam;
Bóh pak ſam bě w Khryſtuſu,
Sjedna ſwét ſam ſe ſobu.

Zaſnje Khryſtuſ poſaſuje
Wtačz to, ſchtož wézne je
A naſ ſa to pchihotuje
Na to prawo džecžaze;
Hdyž pak Bože džecži ſmy,
Bože herboſto ſniejemy.

Halleluja! my ſmy džecži,
Boži herbojo w Khryſtuſu;
Schto dha chzemy dleje w ſwécze
W tym čaſhym bědzenju;
Boža traſnoſež pchichoda
Blycheži ſo nam naſdala.

Ernst Helaß.

Něcht ſe roſpominanju.

Hdyž chzesch na to hladacz, ſchto je tebie na ſwécze hněvalo najprjedy wopomí, kaž wjèle ſy dobreho wuzil.

Dalische dobrowólne daru ſa wbohe armeniſle ſyrotu.

S Hrodziſhczanskeje woſady: 10 hr. — np.

S Rjechornja . . . . .
Po wječzornej Božej ſlužbje
w Droždžiju 23. nov. dobro-
wólne naſdate . . . . . 16 = 40 =

Hromadže: 26 hr. 40 np.

S Budęſczanskeje woſady:
Hobrak ſe Sombarka . . . . . 1 hr. 50 np.

Wſcho hromadže: 27 hr. 90 np.

W mjenje wbohich ſyrotow praji najwutrobiſchi džak
S. Gólež, farař.

„Pomhaj Bóh“ je niz jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wſchech pſchedawarnjach „Sſerb. Nowin“ na wſach aw Budyschinje doſtacz. Na ſchtwórcz lěta placzi wón 40 np., jenotliwe czíſla ſo po 4 np. pſchedawaju.